

FÅGELLEKSGRUVAN OCH RÖRBERGSGRUVAN

Tore Blom

Fågelleks gruvan

Fågelleksgruvan, som ligger strax söder om Vigelsbo gruvor, är bland de äldsta gruvorna i området. På en karta från 1705 anges att gruvan redan då var i drift. Gruvan ligger intill vägen och är 40 x 15 meter i diameter. Från början bearbetades den med den s k tillmakningsmetoden och gruvan blev 50 meter djup. Ytterligare två gruvor "öppnades" strax intill och bägge dessa gruvor hade ortförbindelse med den äldre gruvan.

Intill gruvorna finns tydliga spår efter hästvindor som var en gammal metod för uppforsling av malmen från gruvhålen. När driften vid Fågelleksgruvan upphörde började det äldsta gruvhålet att användas till att tvätta och klappa kläder i. Det var familjerna i trakten som forslade dit sina tvättbaljor endera med häst och vagn eller skottkärra beroende på hur långt man hade till gruvan och hur mycket tvätt man hade.

Det var rent och fint vatten i gruvhålet som blev flitigt använt och kom att gå under namnet Klappgruvan. På klappbryggan fanns plats för tre klappare och på gruvkanten fanns ett litet plåtskjul att ta skydd i vid oväder. Det kunde gå muntert till vid Klappgruvan om det var många tvättare där samtidigt. Man ville inte gärna visa upp sin tvätt ifall den var nött och sliten. Kom herrskapsfolk dit med tvätt försökte de andra ta sig därifrån och invänta ett annat tillfälle.

I Klappgruvan fanns det både småfisk och rudor som var ditsläppta från Älgsjön. På grund av näringsbrist blev rudorna högst 10 cm långa och de var därför lämpliga till betesfisk. På somrarna var det vanligt att ligga på klappgruvorna och meta rudor till kattmat eller till bete för gäddfångst i Älgsjön.